

2020-01-28, rev

Budget och verksamhetsplan 2020, plan 2021-2022

Vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

1 Uppdrag och ansvarsområde	3
2 Kvalitet och mål	3
3 Budget 2020 och plan 2021-2022	6
4 Volym- och resursmått	9
5 Kommunfullmäktiges särskilda budgetbeslut	10
6 Plan för valfrihet och konkurrens	10
7 Bilaga: Taxor och avgifter i Håbo kommun år 2020.....	11

1 Uppdrag och ansvarsområde

På uppdrag av kommunfullmäktige ska vård- och omsorgsnämnden tillgodose kommuninvånarnas behov av vård, omsorg, stöd och service enligt gällande regelverk.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet regleras främst av bestämmelser i:

- Socialtjänstlag (2001:453)
- Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
- Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)
- Patientsäkerhetslag (2010:659)
- Kommunallag (2017:725)
- Förvaltningslag (2017:900)
- Barnkonventionen (2018:1197)
- SOSFS 2011:9, Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
- SOSFS 2014:5, om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVU, LVM och LSS
- SOSFS 2014:4, om våld i nära relationer

Därutöver tillkommer även annan lagstiftning och föreskrifter, nationella riktlinjer samt kommunala styrdokument.

Nämnden har det politiska ansvaret för verksamhet inom äldreomsorgen, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka och kommunal hälso- och sjukvård.

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar även för personal-, ekonomi- och målsättningsfrågor samt utvärdering och utveckling av verksamheten.

2 Kvalitet och mål

2.1 Perspektiv: Målgrupp

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.1.1 Självbestämmande, delaktighet och inflytande

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

I gällande lagstiftning fastställs den enskildes rätt till självbestämmande, delaktighet och inflytande. Alla förvaltningens verksamheter ska verka för att säkerställa dessa rättigheter.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.1.2 Professionellt bemötande och tillgänglighet

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att kunna ta tillvara på den enskildes resurser, göra korrekta bedömningar och på annat sätt utföra sitt arbete är det viktigt att förvaltningens medarbetare har ett professionellt bemötande och arbetar med att skapa god tillgänglighet på alla plan. Om möjligt ska anhörigas kunskaper och erfarenheter ska tas tillvara.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.1.3 Individanpassade insatser

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

Individens behov och förutsättningar är en avgörande utgångspunkt för planering av insatserna.

Utvecklingsmål:

2.1.4 Utveckla nämndens arbete med att skapa möjligheter för den enskilde att tillvarata sina egna förmågor

Strategi för att uppnå målet

Förstärka förvaltningens arbete med grunduppdrag för verksamheter inom SoL och LSS, genom dialog och medvetandegörande.

Nyckelindikator
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.

2.2 Perspektiv: Verksamhet

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.2.1 Effektiva och kvalitativa stödsystem

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

Viktigt att stödsystemen fungerar och att det finns en support, både tekniskt och personellt.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.2.2 Väl fungerande dialog mellan tjänstemän och politiker

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att beslut som fattas ska vara väl underbyggda och att tjänstemännen får förutsättningar att verkställa de politiska besluten är det viktigt med en väl fungerande dialog.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.2.3 Kvalitetssäkrad upphandling och avtalsuppföljning

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att säkra kvaliteten hos de externa insatserna behöver förvaltningen följa upp de avtal man ingått samt att man i upphandlingen har den kompetens som krävs.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.2.4 God patientsäkerhet

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att säkerställa en god patientsäkerhet krävs en väl fungerande hantering av avvikelser, klagomål och synpunkter inom hälso-och sjukvård. Resultaten från avvikelshanteringen ska användas för att utveckla och förbättra verksamheten.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.2.5 God social omsorg

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att säkerställa en god social omsorg krävs att nämndens verksamheter arbetar systematiskt med kvalitet- och utvecklingsarbete.

Utvecklingsmål:

2.2.6 Kvalitetssäkrad dokumentation i individärenden inom nämndens verksamheter

Strategi för att uppnå målet

Alla nämndens verksamheter ska arbeta för att säkerställa en kvalitetssäkrad dokumentation.

Nyckelindikator
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.

Utvecklingsmål:

2.2.7 Utveckla och förstärka nämndens systematiska kvalitet- och utvecklingsarbete

Strategi för att uppnå målet

Genom att revidera nämndens ledningssystem, utveckla arbetet med metodstöd i verksamheterna, förstärka det proaktiva arbetet samt analysera och följa upp på aggregerad nivå.

Nyckelindikator
Redovisningen kommer att ske utifrån den horisontella tillitsbaserade styrmodellen i en löpande dialog mellan förvaltning och nämnd.

2.3 Perspektiv: Medarbetare

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.3.1 God arbetsmiljö

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

En god fysisk och psykosocial arbetsmiljö är viktigt för att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.3.2 Lärande miljö

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

En lärande miljö som präglas av prestigelöshet och kunskapsutveckling ger en organisation som kontinuerligt utvecklas och är rustad för nya utmaningar och möjligheter.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.3.3 Kompetenta och engagerade medarbetare

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att ha en god kvalitet i verksamheterna är det avgörande att ha engagerade medarbetare med rätt kompetens.

2.4 Perspektiv: Ekonomi

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.4.1 God ekonomisk hushållning inom tilldelad budgetram

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

God ekonomisk hushållning ger förutsättningar för att upprätthålla god verksamhet både nu och i framtiden.

Kritisk kvalitetsfaktor:

2.4.2 Korrekta underlag för prognossäkerhet

Beskrivning av kvalitetsfaktorn

För att kunna ha en hög prognossäkerhet krävs goda underlag från såväl chefer, ekonomer och övriga stödfunktioner i förvaltningen på varje område. Korrekta prognoser innebär väl avvägda besparingar eller nysatsningar inom budgetram.

3 Budget 2020 och plan 2021-2022

3.1 Driftbudget

Verksamhet, tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Förändr 19/20	Budget 2020
Nämndverksamhet	-399	-379	-8	-387
Nämndadministration	-204	-204	-168	-372
Förvaltningsövergripande	-11 191	-11 971	1 063	-10 908
Hemtjänst i ord. boende	-46 724	-43 207	-7 915	-51 122
Särskilt / annat boende	-72 458	-72 856	-8 905	-81 761
Korttidsboende	-13 673	-11 515	-1 851	-13 366
Dagverksamhet	-2 796	-4 043	492	-3 551
Boendestöd	-4 402	-4 609	-420	-5 029
Öppen verksamhet	-6 674	-6 403	-509	-6 912
Övr insatser ord. boende	-1 205	-1 263	30	-1 233
Handläggning SoL	-3 974	-4 354	-114	-4 468
Personlig assistans	-17 821	-17 560	-1 420	-18 980
Särskilt boende LSS	-46 147	-44 182	-4 733	-48 915
Daglig verksamhet LSS	-11 178	-11 858	-1 453	-13 311
Övriga insatser LSS	-7 126	-10 768	4 571	-6 197
Handläggning LSS	-1 617	-1 632	-42	-1 674
Färdtjänst	-7 787	-7 907	-623	-8 530

Verksamhet, tkr	Prognos 2019	Budget 2019	Förändr 19/20	Budget 2020
Hälso- och sjukvård	-26 707	-27 372	-1 993	-29 365
Bostadsverksamhet	-50	-50	0	-50
Summa	-282 133	-282 133	-23 998	-306 131

3.2 Förändringar i driftbudget

Förändring, tkr	Helårseffekt	Avgår omställningskostnad / senare införande	Budget 2020
Budget 2019	-282 133		-282 133
Ökningar			
Hemtjänst i ordinärt boende *	-7 743		-7 743
Särskilt boende, äldre *	-7 529		-7 529
Korttidsboende, äldre *	-1 554		-1 554
Dagverksamhet, arbetsstöd	-460		-460
Boendestöd	-313		-313
Öppen verksamhet	-476		-476
Personlig assistans *	-677		-677
Särskilt boende LSS egen regi	-4 431		-4 431
Daglig verksamhet	-1 367		-1 367
Färdtjänst och riksfärdtjänst	-615		-615
Hälso- och sjukvård *	-1 425		-1 425
Internhyresjustering	-370		-370
Löne- och PO-påläggsökning 2020	-5 590		-5 590
Minskningar			
Förvaltningsövergripande *	1 589		1 589
Särskilt boende, personer med psykisk funktionsnedsättning *	476		476
Dagverksamhet, äldre *	1 045		1 045
Övriga insatser ord boende, personliga ombud	50		50
Särskilt boende LSS, externt *	753		753
Övriga insatser enligt LSS, korttidsboende för barn *	4 539		4 539
Övriga insatser enligt LSS, korttidstillsyn	100		100
Summa förändringar jämfört med budget 2019	-23 998		-23 998
Summa budget	-306 131		-306 131

* En konsekvens- och riskbedömning har gjorts på markerad nivå.

Förändringar

Ökningar:

Hemtjänst i ordinärt boende

Åldersgruppen med personer som är 83 år eller äldre beräknas att öka med 33 procent mellan åren 2018 och 2022. En utökning av budget har gjorts för ökade volymer biståndsbedömd hemtjänst till följd av den kraftigt förväntade befolkningsökningen.

Budgeten för hemtjänst behöver därför öka markant från år 2020 och framåt. Kostnaden för trygghetslarm ökar i takt med en åldrande befolkning. Förvaltningen ser också en ökad efterfrågan som kopplas till att trygghetslarmen numera är avgiftsbefriade.

Särskilt boende äldre

En utökad budget behövs för att kunna tillgodose behovet av särskilt boende. Behovet kommer att tillgodoses genom köp av externa boendeplatser i närområdet till följd av brist på boendeplatser i kommunen. Förvaltningen planerar att från och med april köpa en avdelning med 10 boendeplatser.

Korttidsboende äldre

Budgeten för korttidsboende äldre utökas till följd av ett utökat behov som inte kan tillgodoses i kommunen. Budgeten tar höjd för en ökad volym av köpta platser fram till och med mars, för att sedan minskas då förvaltningen från och med april planerar att köpa en avdelning med externa boendeplatser i närområdet. Behovet av korttidsboende beräknas därefter, i stor utsträckning, kunna tillgodoses i kommunen.

Boendestöd

Budgeten för boendestöd utökas till följd av framför allt större volymer.

Dagverksamhet arbetsstöd

Budgeten för arbetsstöd är utökad till följd av förväntat ökade volymer. Budgeten är även förstärkt för att rymma behovet av nya och större lokaler.

Öppen verksamhet

Inom öppen verksamhet utökas budgeten till år 2020. I detta ryms anhörigkonsulent motsvarande 50%, utökade kostnader för måltidsproduktion samt högre lokalkostnader.

Personlig assistans

En utökning av budgeten till följd av utökade assistansärenden. I föreslagen budget finns begränsat med utrymme för fler ärenden eller utökningar av befintliga ärenden beslutade enligt Socialförsäkringsbalken.

Särskilt boende LSS egen regi

I maj 2019 öppnade två nya gruppboendestäder LSS, från och med 2020 utökas budgeten för boendena till helårsdrift.

Daglig verksamhet

Antalet brukare i daglig verksamhet LSS ökar. Flera brukare har också ett omfattande stödbehov vilket medför ökad specialisering i verksamheten.

Färdtjänst och riksfärdtjänst

Färdtjänst och riksfärdtjänst kommer att öka i takt med en åldrande befolkning och ett ökande resande.

Hälso- och sjukvård

Behovet av hälso- och sjukvårdsinsatser ökar i och med en åldrande befolkning, men också till följd av högre volymer biståndsbedömd hemtjänst och nya särskilda boenden. Effekten blir ökade kostnaderna för hemsjukvård och rehabilitering.

Kostnaderna för hjälpmedel ökar både till följd av en växande och åldrande befolkning. Kostnaden för år 2020 är svårbedömd då inköp av hjälpmedel görs utifrån individuella behov.

Minskningar:

Förvaltningsövergripande

En minskning av budget förvaltningsövergripande. Minskningen görs framför allt på tidigare utrymme för systemkostnader, konsultstöd och tekniska satsningar.

Särskilt boende, personer med psykisk funktionsnedsättning

Budgeten för särskilt boende för personer med psykisk funktionsnedsättning minskas. Budget är enbart lagd för redan befintliga ärenden och ger inget utrymme för oförutsedda eller ändrade behov. Kostnaderna är oförutsägbara på grund av stor påverkan av enskilda individärenden.

Dagverksamhet, äldre

Budgeten för dagverksamhet minskar jämfört med föregående år. I budgetförslaget föreslås att en dagverksamhet för målgruppen äldre med demenssjukdom startas snarast möjligt. Uppstarten var tidigare planerad till 2019, men då ekonomiska medel saknades sköts starten framåt i tid.

Särskilt boende LSS, externt

Budgeten för särskilt boende enligt LSS minskas. Minskningen innebär att budget nästintill enbart är lagd utifrån köp av plats för kända ärenden. Kostnaderna är oförutsägbara på grund av stor påverkan av enskilda individärenden.

Övriga insatser enligt LSS, korttidsboende för barn

Budgeten för korttidsboende enligt LSS minskas. Minskningen är en följd av att korttidsboendet under år 2019 stängdes, och att budget nästintill enbart är lagd köp av plats för kända ärenden. Kostnaderna är oförutsägbara på grund av stor påverkan av enskilda individärenden.

3.3 Investeringsbudget

Investeringar markerade med (P) är preliminära eftersom igångsättningsbeslut inte fattats. Investeringar på 5 miljoner kronor och över, ska ha beslut innan start.

Verksamhet och projekt, tkr	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Särskilt / annat boende SoL	-50	-640	-3 090	0
Dagverksamhet SoL	-100	0	0	0
Boendestöd SoL	0	-100	0	0
Öppen verksamhet	0	-100	-30	0
Särskilt boende LSS	-530	-370	-70	-150
Daglig verksamhet LSS	-100	-450	-100	0
Inventarier, befintliga verksamheter årligt utbyte	0	-260	-500	-800
Summa	-780	-1 920	-3 790	-950

Inventarier kommer under de tre kommande åren att behövas till både befintliga verksamheter och nybyggnationer. Under år 2020 ryms inventarier till ett nytt gruppboende LSS, år 2021 inventarier till ett nytt särskilt boende för äldre, och år 2022 inventarier till en ny servicebostad LSS.

4 Volym- och resursmätt

4.1 Volymmätt

Mått	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal brukare i kommunens hemtjänst, egen regi	261	250	446	460	500	552
Antal brukare inom hemtjänsten, totalt	405	385	547	575	625	690

Mått	Utfall 2018	Budget 2019	Prognos 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Antal brukare som har trygghetslarm	399	440	447	495	543	591
Antal biståndsbedömda timmar inom hemtjänsten	89 133	81 750	103 400	115 000	126 500	139 150

4.2 Resursmått

5 Kommunfullmäktiges särskilda budgetbeslut

Tilläggsyrkanden
<p>Ärendenummer 2019/00336 Beslutsdatum 2019-12-09 § 168</p> <p>33. Kommunfullmäktige beslutar att kunskaper i finska språket motsvarande fastställd EU-standard C1 ses som meriterande vid anställning inom kommunal vård och omsorg.</p>
<p>Ärendenummer 2019/00336 Beslutsdatum 2019-12-09 § 168</p> <p>34. Kommunfullmäktige beslutar att personal inom vård och omsorg som har direktkontakt med brukare aldrig arbetar ensamma oavsett tid på dygnet.</p>
<p>Ärendenummer 2019/00336 Beslutsdatum 2019-12-09 § 168</p> <p>35. Kommunfullmäktige beslutar att förvaltningen intar ett djurperspektiv i de fall man har att göra med brukare som har sällskapsdjur som är i behov av omplacering för att undvika avlivning.</p>

Vård- och omsorgsnämnden kommer, under våren 2020, i dialog med förvaltningen att diskutera hur nämnden skall kunna hantera och verkställa de tre särskilda tilläggsyrkanden, fattade av kommunfullmäktige 2019-12-09. De tre tilläggsyrkandena har inte beaktats i förvaltningens verksamhetsbeskrivning och analys inför budget 2020.

6 Plan för valfrihet och konkurrens

I nämndens verksamhetsområde finns valfrihet och konkurrens inom kommunens äldreboende och, genom LOV (Lag om valfrihetssystem), i hemtjänsten.

I den plan för valfrihet och konkurrens som finns har förvaltningen redovisat att även fotvård och daglig verksamhet enligt LSS är möjligt att konkurrensutsätta.

Inom äldreboende ansvarar Humana Omsorg AB för driften av Pomona hus 2 efter upphandling enligt LOU. Detta motsvarar 28 procent av kommunens boendeplatser. Den äldre får i mån av lediga lägenheter välja utförare.

Vård- och omsorgsnämnden kommer att upphandla 10 särskilda boendeplatser i närområdet, enligt LOU, under år 2020, då byggprocessen av nämndens nya särskilda boende på Västerhagsvägen har blivit försenad.

Färdtjänst är upphandlat enligt LOU, utförs av Bålsta taxi. Riksfärdtjänst är upphandlat enligt LOU och utförs av Riksfärdtjänst Sverige AB.

7 Bilaga: Taxor och avgifter i Håbo kommun år 2020

I denna bilaga redovisas en sammanställning av de taxor och avgifter som Håbo kommun tar ut år 2020 för respektive nämnd. Taxor och avgifter är beslutade av kommunfullmäktige.

Sammanställningen ger en kort beskrivning av taxan/avgiften samt belopp för år 2019 och år 2020.

För att ta del av de fullständiga taxe- och avgiftsbestämmelserna, hänvisas till kommunens hemsida eller kommun@habo.se.

Insatser i hemmet	enhet	år 2019	år 2020
Hemtjänst nivå 1, max 4 timmar och 59 min per månad	kr/månad	15 % av maxtaxa - 313 kr	15 % av maxtaxa - 319 kr
Hemtjänst nivå 2, från 5 timmar till 9 timmar och 59 min per månad	kr/månad	35 % av maxtaxa - 731 kr	35 % av maxtaxa - 744 kr
Hemtjänst nivå 3, från 10 timmar till 14 timmar och 59 min per månad	kr/månad	55 % av maxtaxa - 1149 kr	55 % av maxtaxa - 1169 kr
Hemtjänst nivå 4, från 15 timmar till 24 timmar och 59 min per månad	kr/månad	70 % av maxtaxa - 1462 kr	70 % av maxtaxa - 1487 kr
Hemtjänst nivå 5, från 25 timmar till 34 timmar och 59 min per månad	kr/månad	85 % av maxtaxa - 1776 kr	85 % av maxtaxa - 1806 kr
Hemtjänst nivå 6, över 35 timmar per månad	kr/månad	en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet - 2089 kr	en tolfedel av 0,5392 gånger prisbasbeloppet - 2125 kr
Extra avgift för städning (om beslutet innehåller insatsen städning)	kr/månad	200 kr	200 kr
Avlösning - de ej biståndsbedömda fria 20 timmarna är avgiftsfria, biståndsbedömda timmar räknas in i avgiften för hemtjänstnivån			
Trygghetslarm	kr/månad	0 kr	0 kr
Hemsjukvård	kr/månad	300 kr	300 kr

Måltider	enhet	år 2019	år 2020
Matlådor, biståndsbeslut	kr/styck	50 kr	50 kr
Matlådor, personer 65 år och äldre	kr/styck	70 kr	70 kr

Måltider	enhet	år 2019	år 2020
Matlådor, personer under 65 år	kr/styck	70 kr	70 kr
Måltid restaurangen, personer 65 år och äldre	kr/styck	75 kr	75 kr
Måltid restaurangen, personer under 65 år	kr/styck	85 kr	85 kr

Fotvård	enhet	år 2019	år 2020
Fotvård, personer över 65 år	kr/besök	420 kr	420 kr
Fotvård, personer under 65 år	kr/besök	520 kr	520 kr

Korttidsboende - äldre	enhet	år 2019	år 2020
Omvårdnad på korttidsboende	kr/dygn	50 kr	50 kr
Måltider på korttidsboende, samtliga måltider	kr/dygn	100 kr	100 kr

Särskilt boende - äldre	enhet	år 2019	år 2020
Omvårdnad på särskilt boende (maxtaxa)	kr/månad	2 089 kr (maxtaxa år 2019)	2 125 kr (maxtaxa år 2020)
Måltider på särskilt boende, samtliga måltider	kr/månad	3 000 kr	3 000 kr

Resor	enhet	år 2019	år 2020
Färdtjänst	kr/resa	35 % av taxameterbelopp, dock lägst 50 kr, högst 150 kr	35 % av taxameterbelopp, dock lägst 50 kr, högst 150 kr
Riksfärdtjänst	kr/resa	Från 105 kr (0-100 km) till 755 kr (resor över 1501 km)	Från 105 kr (0-100 km) till 755 kr (resor över 1501 km)
Arbetsresor/resor för studier	månadsavgift	motsvarar avgift för kollektivtrafik	motsvarar avgift för kollektivtrafik

Bårtransport	enhet	år 2019	år 2020
Bårtransport av avliden, vardag	kr/transport	2 050 kr	2 050 kr
Bårtransport av avliden, övrig tid	kr/transport	2 495 kr	2 495 kr